Ղ, 6864 1893 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 4/16 ՇԻՄԱՍ. ԷՐԹԷՍԻ 34 ԻՒՆՃԻԻ ՍԷՆԷ ١٣١١ ՃԷՄԱԶԻԼ ԱԽԻՐ ٨ Ն· 6864

ԱՊՕՆԷ ՊԷՏԷԼԻ

	Սեռել իւ	Ալիք տալէ
Իսթապոլ իչին	80	40
Թաշրա իչին վէ պուրատա բոսթա իւչ կիտ տէնլէր	100	50

Ղազէթամըզ հաֆթատա իքի տէֆա կանի չարշէմպիւ վէ ճիւմա իրթէսի կիւնլէրի նէշր օլունուր։

Սահիպի իմթիյազ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ե· ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Մարդա՝ վէ իդարէիհանէսի
Պապը Ալի ճատտէսինտէ 36 Նիւմէրո

Մանզումէի Էֆքիար

30 ԲԱՐԱ 30

منظومهٔ افکار
صاحب امتیازی و مدیر مسئولی
فره‌بت یانوسیان
مطبعه و اداره‌خانه‌سی
باب عالی جاده‌سنده ٣٦ نومرولی
دائرهٔ مخصوصه‌در

Direction du journal
MANZOUMEI EFKIAR
Grand' rue de la S. Porte. 36

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Ճէզայիրի Պահրը Սէֆիտ վիլաեէթի ճէլիլէսի վալիւկի, Էնգարէ վալիսի տէվ· Ապիտին բաշա հազրէթլէրինէ,

Էնգարէ վիլաեէթի ճէլիլէսի վալիւկի Սիվաս վիլաեէթի վալիսի սապրգ աթուֆ· Մէմուրէ պէյ էֆ· հազրէթլէրինէ,

Եօզղատ միւթէսարրըֆլըղը· Տէտէ աղաճ միւթէսարրըֆը սապրգ, սատ· Պէհաէտտին պէյ էֆ· հազրէթլէրինէ,

Սիվաս վիլաեէթի տախիլինտէ, Նիքսար գավասը գայմագամլըղը, միւնթէխիպիյնտէն Հասան Թահսին էֆէնտիյէ թէվֆիզ պուլուրուլ մուշտուր։

ՏԱԽԻԼԻՍԷ

Տիւնքի ճիւմա կիւնիւ Սէլամլըգ բէսմի Ալիսի Համիտիէ ճամիի չէրիֆինտէ իճրա պուլուրուլմուշ տուր։

Բէսմի ճէլիլի մէզքիւրու սէյրու թէմաշա իթմէք իւզրէ պիր չօգ մէօթէպէրանը էճանիպ տարէի մախսուսէտէ հազը պուլուն մուշլար տըր։

—Սէր սէճճատէճիի հազրէթի Շէհրիեարի՝ Հաֆըզ Հասան էֆ, էվվէլքի կիւն վէֆաթ իթմիշտիր։

Ճէնազէ մէսարիֆի Խազինէի Խասսայի Շահանէտէն Թէսվիրէսի նէ իրատէի Սէնիյէ Շէրէֆսուտուր պուլուրուլմուշտուր։

—Տուլյունու Ուսմանիէ իտարէսինէ ալընաճագ քէթէպէլիք իսթիտալարը, գօմիսիօնու մախսուսունա պիթթէվտի, քեանունի սանինին կիւնճիւ կիւնիւ միւսապագաթ իմթիհանլարընը իճրասը մուգաբրէր պուլունտուղու մէմմուտուր։

—Էրզրումտա գըթլըգ միւնասէպէթիյլէ, զահրէ ֆիեաթը զաեէթ եիւքսէլմիշ, վէ պուղտաերն գըյմէթի օրթա հիսապա 7—8 միլի արթմըշ տըր, Մուշտատա զարուրէթ ֆէվգէլատէ իմիշ։

—Թէգաիւտ սանտըղը նէզարէթի, հէյեէթինին սոն իճթիմաընտա, մասրաֆ հագգը օլան 133 տուլ գատըն վէ եէթիմէր իլէ միւթգաիւտ վէ մասգուլիյնէ մասրաֆ թախսիս գըլընարագ Շուրայի Տէվլէթ գարարըյլա պիլիսթիյգան իրատէի Սէնիյէ շէրէֆսուտուր պուլուրուլմուշ տուր։

—Մէճմուի նուֆուսու 5 միլեօնա պալիզ օլան Իրան մէմալիքինտէ, կէչէն սէնէ գօլերատան 100,000 նուֆուս թէլէֆ օլմուշ իտի, պու սէնէ մէզքիւր խասթալըգտան վուգու պուլան թէլէֆալարը թն իսէ 120,000 բաատէսինտէ պուլունտուղու բէսմի սթաթիսթիքլէր խապէր վէրիեօր։

—Սրանեա հիւքիւմէթի, Սէլանիք միւվարիտաթընա գարանթինա վաղ էյլէմիշ տիր։

—Շէհր էմանէթի մէճլիսի ազասընտան, վէ բիւթպէի ուլէա սընֆը էվվէլի բիճալընտան, Սալիմ պէյ, միւպթէլա օլտուղու իլլէթտէն բէհեաեապ օլամաեարագ, տիւնքի կիւն վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Թաթիլի թէէտիեաթ էյլէմիշ օլան, Շերպէթճեան էֆ·նին էվվելիսի կիւն իքինճի Թիճարէթ մահքէմէսինտէ մուգաբրէր օլան տավասընըն բույիւթի, պաղը էսպապա մէպնի էօնիւմիւզտէքի սալը կիւնիւնէ թաալիգ օլունմուշ տուր։

—Ավսթրիա սէֆարէթի մաեէթինէ մէէմուր «Թավրուս» վաքրունտա պուլունարագ, իսթիպտալ իտիլմիշ օլան 180 նէֆէր, մէվլէքէթլէրինէ իատէ իտիլէրէք, անլէրէ գայիմ օլարագ, 150 նէֆէր ճէլպ իտիլմիշ տիր։

—Էնֆլուէնցա խասթալըղը պուկիւնլէրտէ, Սէլանիքտէ իճրայի հիւքմ իթմէքտէ իսէտտ, պիր կէօնա վէխամէթի մուճիպ օլմամագտա վէ խասթալըղա թուռնուլանլարը, պիր գաչ կիւն զարֆընտա քէսպի աֆիյէթ իթմէքտէ օլուուգլարը իշիտիլմիշ տիր։

—Յօֆեա պէլէտիեէ բէյիսի Մ· Բէթգօֆ, Պուլկարիսթան ատլիեէ միւտիրիեէթինէ Թայեին իտիլմիշ տիր։

—Սըրպիսթանտան կէլէն թէպպայի Օսմանիէտէն 5 ֆրանգ բաատրօրթ իւճրէթի ալընարը, Պուլկարի զաղէթասը պէեան իտէրէք, Պուլկարիսթանտան կէլէճէք օլան Սըրպիսթան թէպպասընտան տախի, պիլմուղ ապէլէ 5էր ֆրանգ ալընմասընը, վէ թէպպայի մէզքիւրէտէն, էօթէտէն պէրու իսթիֆա իտիլմէքտէ օլան 10 ֆրանգ իգամէթ, վէ թէմէքքիւն վէրկիսինին տախի իպգա օլունմասընը թէքլիֆ իթմիշտիր։

—Թիֆլիս զաղէթալարընտա օգունտուղունա նազարէն, Դաֆգասիատա քեալին Դըզլար շէհրի քիլիսէսինին 2 Ռուս պէքճիլէրի, քիլիսէի մէզքիւրու սօյմագ գաստիլէ, նոյ· 9տա կիճէյէյին, ժամկոչուլուր իքէն, պալթա իլէ գաթլ իթմիշլէր, վէ 600 ռուպլի զասպ իլէ ֆիրար իթմիշլէր իմիշ։

—Գալաթատա Իպրէթ խանընտա, մուգիմ Մ· Պէրզօլէզ վէ գումբանեասը ըզհարը իֆլաս իթմիշ տիր, Մուֆլիսի մէրգումուն պօրճու, 20 պինտէն 30 պին լիրաեա գատար թախմին օլունուեօր, տիկէր պիր ըլվաեէթէ նազարէն, Մ· Պէրզօլէզին Գալաթա բիցասընտա իքի պին լիրա, վէ Բարիս վէ Լօնտրա բիցալարընտա տախի պիր միլեօն ֆրանգ պօրճու վար իմիշ։

—Զաթալճատա թէշքիլ օլունան գարանթինա գօրտօնու խըտմէթինտէ, մուվագգաթէն պուլունմագ իւզրէ, պիր զապիթ ջէֆագաթընտա, 30 գատար ժանտարմա, էտիրնէտէն օրաեա սէվգ վէ իյզամ օլունմուշտուր։

—Տիւն սապահ քէսթանէ եիւքիւ պիր գաեըգ, եիւքիւնիւն չօգ-լուղունտան նաչի, Ուն Գաբանը էօնիւնտէ զարգ օլարագ, իչինտէ պուլունան 13 նէֆէր Դայսէրիյէլի քէսթանէճիլէրտէն պիրի գուրթուլարագ, իքիսի մաղրուգէն վէֆաթ իթմիշլէրտիր։

—Էվվէլքի կիճէ սաաթ 1 պուչգտա, Պէյօղլունտա Ա.յնալը Զէյմէտ սաքին, Մ· Ֆէրարի, խանէ խալգըյլէ թաամ իտէր իքէն, խանէսինին իքինճի գաթընա կիրէն խըրսըզը հասըլ օլան չամաթասը իւզէրինէ, խանէ խալգընըն եօգարընա չէգմագ իւզրէ օլուուգլարընը հիսս իտիպ, քէնտիսինի պալգօնտան աչաղը աթմըշ, վէ ուչաղրտա պէքլէմէքտէ օլան արգատաչըյլա պէրապէր, գաչմագտա օլտուղու հալտէ, մահէլլէ միզքիւրտէ, բէրուքտար Մ·ի քէ թարաֆընտան կէօրիւլմէքլէ, տէրտէսթլէրինէ գընամ օլունմուշ իսէտտ, մէրգումու պուղազընտան ճէրհ, վէ իթիմատաը իւզէրինէ, մահէլլէ վագաեա շիթապ իտէն բոլիս էֆ·իլէ մահէլլէ էհալիսինտէն պիր գաչ քիշինէ տախի բէվվէր աթարագ գաչմըշլար տըր։

ՐԻՍՄԻ

Սայէյի ասաէիյվայէի հազրէթի խիլաֆէթբէնահիտէ, մէմալիքի Շահանէնին հէր ճիհէթինտէ ասաէիշ պէր տէվամ օլուպ, Եօզղատճա թահգըգաթը լազըմէ իճրասը իչուն թէֆթիշի ասքէրի գօմիսիօնու ալիսի ազասընտան, ֆէրիգ սաաթ· Հիլմի բաշա հազրէթլէրի, վէ էրքանը հարպիեէ միրիվալարընտան, սաաթ· Օսման բաշա իլէ· Տախիլինէ նէզարէթի ճէլիլէսի մէքթուպճուսու սաաթ· Հիւսնիպէյ էֆ· հազրէթլէրի, վէ Պէյօղլու Պիտաեէթ մահքէմէսի միւտաեիի ուսմանիսի սաաթ· Միխալաքի էֆ· վէ Ժանարմա մէճլիսի ազասընտան ալայ պէյի իզզ· Հագգը պէյտէն միւբէքքէպ, պիր հէյեէթի թահգըգըեէնին մահալը մէզքիւրէ իյզամը խուսուսունա իրատէի Սէնիյէի հազրէթի Խիլաֆէթբէնահի շէրէֆսուտուր օլմուշ տուր։

ԳՕԼԵՐԱ

Քեանունի էվվելին պիրինճի չարշէնպիհ կիւնիւ, սաաթ 6տան իքինճի բէնճշէնպիհ կիւնիւ սաաթ 6եա գատար 24 սաաթ զարֆընտա գօլերատան 31 միւսապ օլարագ, պունլարատան 7սի վէֆաթ էյլէտիկի կիպի, բեանունի էվվելին իքինճի բէնճշէնպիհ կիւնիւ սաաթ 6տան իւչինճիւ ճիւմա կիւնիւ սաաթ 6եա գատար տախի 25 միւսապ օլարագ 5ի վէֆաթ իթմիշ տիր։

Մ· ՏԻՄԻԹՐԻ ՍԹԷՖԱՆՕՎԻՉԻՆ

ՃԷՆԱԶԷ ԱՃԻՆԻ

Աթինատա վէֆաթ իթտիկինի եազտըղըմզ Ռուս մէօթէպէրանընտան վէ ասհապը սերվէթ ու համիեէթտէն Տիմիթրի Սթէֆանօվիչին ճէնազէսի, էվվելքի կիւն Լօրտ Պայրընն նամ թէնէզզիւհ վաքրուլա Տէրսաատէթէ կէթիրիլմիշտիր։

Մ· Տիմիթրի Սթէֆանօվիչ, ումուրու խայրիյէեէ բէք չօգ բարասարֆ իթտիկի կիպի, հաթթա, Բարիսատ պիր Ռուս քիլիսէսի եաբըլմասը իչիւն 1 միլեօն 500 պին ֆրանգ վէրմիշ իտի։

Ինկիլթէրա շուարասընտան Լօրտ Պայրընա զիեատէճէ հիւրմէթի օլտուղունտան, Եունանիսթանտա Միսօլօնքի չէհրինտէ, միւմաիլէյհին նամընա միւքէլլէֆ պիր հէյքել բէքզ իթտիրմիշտիր։

Քէնտիսինէ մախսուս օլան թէնէզզիւհ վաքրունուն իսմինէ տախի չարիի մէչհուրա հիւրմէթէն Լօրտ Պայրընն իսմի գօյմուշ իտի։

Միւթէվէֆանընն Աթինատա վէֆաթը իւզէրինէ, Ինկիլթէրա թէպասընտան օլտուղու ճիհէթլէ հէման Ինկիլիզ գօնսօլօսու խանէսինէ ազիմէթլէ, էշեասընը միւհիւրէմիշ տիր։

Մ· Տիմիթրի Սթէֆանօվիչին 57 եաշլարընտա օլուպ պիրատէրլէրինին էն պէօեիւկիւ իտի, պիրատէրլէրինտէն պիրի, Լօնարատաքի Մ· Եանի վէ տիկէրի չէհրիմիզտէ պուլունան Մ· Բօլ Սթէֆանօվիչ տիր։

Միւթէվէֆա, իքի պէրատէրինէ էմյագ վէ սաեիրէտէն մաատա 450 չէր պին լիրա սերվէթ թէրք իթմիշ տիր։

Միւթէվէֆաի միւմաիլէյհ խայիրխահ վէ ֆուգարա բէրվէր պիր զաթ օլտուղու կիպի, Տէրսաատէթտէ պուլունան պիրատէրի Բօլ Սթէֆանօվիչ տախի ուսմանու խայրիյեէ սարֆ իթտիկի խայլի բարալարը իլէ քէսպի չէօհրէթ էյլէմիշ տիր։

Մ· Տիմիթրի Սթէֆանօվիչին վէֆաթը խապէրի Տէրսաատէթէ վասլ օլմասը իւզէրինէ բէք չօգ թարաֆտան թաազիյէեի հավի թէվկրաֆլար չէքիլմիշ օլտուղու կէտի, մէմէքէթի՝ ասլիսի օլան Սագզղատան տախի պիր չօգ թաազիեէ թէվկրաֆլարը չէքիլմիշտիր։

Մ· Տիմիթրի Սթէֆանօվիչին ճէնազէ այինի էվվելքի կիւն, Պէյ Օղլունտա քեալին Ա.յա Թըրեատա քիլիսէսինտէ իճրա օլունմուշտուր, մէզքիր քիլիսէնին տիվարլարը աւէամէթի մաթէմ օլմագ իւզրէ, սիեահ էօրթիւլէր իլէ սէթը իտիլմիշ, վէ ուսմանլի ավիզէ վէ գանտիլէր եանմագտա պուլունմուշ իտի։

Թապուլթուն էթրաֆընտա չէհրիմիզ միլէլի միւխթէլիֆէ մէօթէպէրանը, վէ միւէսսէսաթը խայրիեէսի լթարաֆընտան կէօնտէրիլէն 300իւ միւթէճավիզ կիրլանթալար գօնուլմուշ իտի։

Իչպու ճէնազէ այինընա Ռում Բաթրիկի բիւթ· Նէօֆիթօս էֆ· հազրէթլէրի բիեաեէթ իթմիշ, վէ Սինօտ մէճլիսի հէյեէթիյլէ բէք չօգ բուհպանլար վէ Եունան սէֆիրի վէ պազը գօնսօլօս վէ սէֆարէթի պաշ թէրճէմանլարը հազրը պուլունմուշլար տըր։

Մ· Սթէֆանօվիչին նաշընը զիեարէթ իթմէք իւզրէ տիւն, Ա.յա Թըրեատա քիլիսէսինէ կիտէն էհալիեի քիլիսէ իսթիապ իտէմէտիկինտէն, պիր խալի զէվվար խարիճտէ պէքլէմէկէ մէճպուր օլմուշլարտըր։

Ճէնազէ քիլիսէեէ կէօթիւրիլտիւքտէ, Իթալեա սէֆիրի ասալ, գօնթ Գօլօպիանօ, Ռումանիա սէֆիրի ասալ, Մ· Միհիլինէօ ճէնազալէրիյլէ մախսուսլարը, վէ Ինկիլթէրրա սէֆարէթխանէսի մասլահաթկիւզարը, վէ սաաթ· Թէոտորիտէս վէ Միւսիւրիս վէ Գալեատիս պէյլէրլէ, Բէժի միւտիրի ուսմանիսի Մ· Ֆորնի վէ Մ· Զարիֆի Նիգօլօրօլօս վէ Էվեէնիտիս վէ Պալթաճի, վէ Պարկէր վէ Շիչման օղլու սաաթ· Եուվանաքի էֆէնտինին մախտուսու, վէ Հաճօրուլօ վէ ճօն Հաճօրուլօս վէ Բալի վէ Նօվիդօս, վէ Բարբալի վէ օղուլլարը, վէ միւթէվէֆանընն միւթէսարրըֆ օլտուղու թէնէզզիւհ վաքրունուն զապիթան վէ նէֆէրաթը, վէ պիլ ճիւմլէ զաղէթա մուհարրիրլէրիյլէ, միւթէվէֆանընն ագրապա վէ ահրպ պասը թարաֆլարընտան իսթիդպալ օլունմուշ տուր։

Միւթէվէֆանընն պիրատէրի Մ· Բօլ, ճէնազէնին եանընտա պուլունտուղու հալտէ, Ռում Բաթրիկի բիւթ· Նէօֆիթօս էֆէնտի հազրէթլէրի թարաֆընտան, ալաֆբրանկա սաաթ իքիտէ, այինի բուհանի իճրասընա խպթիտար օլունմուշ, վէ սաաթ իւչիւ չարեէք կէչէրէք խիթամ վերիլտիքտէն սոնրա, հուզզար միւթէվէֆանընն պիրատէրի Մ· Բօլա պէեանը թազիեէթ իթմիշ տիր։

Ճէնազէ էվվելքի կիճէ քիլիսէտէ պըրագըլըպ, տիւնքի կիւն սաաթ ալթը բատտէէրինտէ, Շիչլիտէ վագը Ռում գապրիսթանընա նագլ իտիլէրէք տէֆն օլունմուշ տուր։

Միւթէվէֆայի միւմաիլէյհ, հագգաթէն խայրխահ վէ ֆուգարաբէրվէր պիր զաթ օլուպ, խայրաթխանէլէրէ վէ ֆուգարա վէ պիչարէկէեանա բէք չօգ էյիլիքլէր իթմիշ օլմասը, վէֆաթը զայեաթը ազիմէ վէ միւթէէսսիֆէտէն տիր։

Պու միւնասիպէթլէ Ֆէնէրտէքի պէօեիւք մէքթէպլին տէրսլէրի և կիւն թաթիլ իտիլմիշտիր։

Ճէնազը Հագ պիլ ճիւմլէ խանէտանընա սապը ճէմիլ իհսան պուլուրսուն։

ՀԻԻԱՆԴԱՆՈՑ

Գօլերա սէպպինտէն Փրկիչտէքի պիչարէկեանընն սաեբսը վէ պինաէն ալէյհ մէսարիֆի արթմըշ օլտուղունտան, մէզքիւր խայրաթխանէմիզ նամընա պիր մըգտար իեանէ թօբլամաեա հիմմէթ իթմէք իւզրէ, Բաթրիգխանէ թարաֆընտան, Մանուկ էֆէնտի Արզրեան, Գրիգոր էֆ· Ալեանագեան, Գրիգոր էֆ· Էվրենեան, Յովակիմ էֆ· Խաթանպօլլուեան վէ Պօղոս էֆ· Աստարճեանտան միւրէթթէպ պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլունմուշ իտի։

Մա մէճմուանիյէ խապէր ալտրըմըզա կէօրէ, միւմաիլէյհիմ էֆէնտիլէր բէնչէմպիհ կիւնիւ իչէ պաշլամըշլար, վէ իւմիւտվար օլտուգլարը զէվվաթըն համիյէթլէրինէ միւրաճաաթպիրլէ, եալընըզ չու իքի կիւնլիւք զայրէթլէ պիրդաչ եիւզ լիրա թօբլամագլըգ մուվաֆֆագըյէթինէ նաեիլ օլմուշլարընը, այնի զայրէթին վէ այնի համիյէթին տէվամընը արզու իտէրիզ։

* * *

Մա մէճմուանիյէ վէ մա թէչքիլաթ պէեան իտէրիզ քի, Արզրեան Մանուկ էֆէնտի թարաֆընտան, Գայսէրիյէմիզ մանասթիրլարընտան, Թօմարզա վանքընա պիր սէնէլիք «Մանզումէ» իհտասընա հիմմէթ պուլուրուլմուշ տուր։

ԵՐԵՎԱՆԻ ՆԱՄԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

ԵՒԺՈԳԺԳՎՈ

Հ.

Ամբողջ գիշերուան ընթացքին ինչ-որ մեծ գործ մը կատարեցինք։

—Ինչպէս, ինչպէս։ Ինչ գործ։

—Ինչպէս ինչ գործ։ Ինչ գործ մը կրնայ ըլլալ։ Ինչպէս ինչ գործ։ Ինչպէս ինչ գործ։ Ինչպէս ինչ գործ

կան և թէ՛ աշխարհական դասակարգերէն վայելած երախտեաց և հիւրասիրութեանց փոխարէն, Ա. մեն. Տ. Յարութիւն Սրբազանի համար երկար կեանք ու կարողութիւն և Ս. Յակոբեանց աւաքելական Աթոռոյն համար ալ յաւերժական հաստատութիւն մաղթեց։ Յետոյ Պատրիարքարան ելլալով՝ Պատրիարքական Փոխանորդ Դեր. Տ. Երեմիա Ս. Արքեպիսկոպոսին ներկայացաւ, ուր հակիրճ բանախօսութեամբ մը ի դիմաց Միաբանութեան բարի գալուստ մաղթեց Լուսարարապետ Դեր. Օահակ Սրբազան։

—Մինչև ցարդ Ֆրանսացի ուխտաւորաց կարաւանը Ս. Տեղիքը կայցելէր Համբարձման տօնէն մինչեւ Հոգեգալուստ եղած տասը օրերու միջոցին, Ֆրանսան միևնոյն սովորութիւնը պահելով հանդերձ՝ այս տարուանէ սկսեալ ամէն տարի ուխտաւորաց կարաւան մ'ալ պիտի ղրկէ դեկտեմբերի մէջ, որք Ս. Ծննդեան տօնը ի Բեթլեհէմ կատարելէ յետոյ, առանց Զատկական տօներուն սպասելու պիտի մեկնին ի Ֆրանսա։

—Տեղւոյս Լատինաց Պատրիարք Տ. Բիավի և Դաղղիոյ ընդհանուր հիւպատոս Մ. Լտուլսք, որոց առաջինը ժամանակէ մը ի վեր ի Հռովմ և երկրորդը ի Փարիզ կը գտնուէին՝ վերջերս վերադարձան յԵրուսաղէմ։

ՌՈՒԲԷՆ

15 Նոյեմբ. 1893
յԵրուսաղէմ

ՊՕԼՈՒ ՍԱՆՃԱՂԸՆՏԱՆ

Միւէլլիֆ էֆէնտի,

Պէնտէնիզ հէր նէ գատար «Արեւելք» ճէրիտէսինէ ապանէ պուլունմագտա իսէմտէ, հէր ճէրիտէնին մէսլէքի պիր օլմատըղընը, վէ պաշդա պաշդա ղազէթալար միթալասընտան ինսանըն թէլէզզիւ զաթը միւթէնէվվիյէտ հիսս իտէճէկինի պիլտիկիմտէն, վէ մա մաֆիհ, պուրատա ապանէնէզ պուլունան Նիկողոս էֆէնտինին ալմագտա օլտուղու «Մանզումէ»լէրտէ կիւզել կիւզել վէ միւֆիտ մէգալէլէրինիզի պազը տէֆալար օգուտուզ վէ զիեատէսիյլէ թագտիր էյլէմիշ օլտուղում կիպի սաեիր պիր զաթըն փարասըյլա ճէրիտէնիզի օգուտագլըզտա քէնտիմէ զայրի միւնասիպ կէօրմիշ օլտուղումտան, ճէրիտէի ֆէրիտէնիզէ ապանէ եազըլմագ արզուսունա տիւշտիմ.իմտի, պիր սէ նէլիք ապանրման պէտէլի օլան 100 ղուրուշու թարաֆը ալինիզէ կէօնտէրմի չ օլտուղումտան, մէքթուպում վիւսուլինտէ իրսալինէ հիմմէթինիզի քէմալի հիւրմէթլէ արզու վէ ըէճա իտէրիմ։

Միւմքին օլտուղու մէրթէպէ, պուրալարտան ճէրիտէյի միւթէպերինիզէ միւշթէրիլէր պուլաճաղըմըտա վատ ու պէեան իտէրիմ էֆէնտիմ։

Գ. ՀԱԼԷՊԵԱՆ

18 Նոյեմբ. 1893
Ցիւրհէ

* * *

Համիյէթլու էֆէնտի,

Նոյեմբեր 18 թարիխլի մէքթուպունուզու վէ պէշ ատէտտէ սիմ մէճիտիյէեի ալտըմ։

Էֆէնտի, պիր ղազէթաճը իչին, ալէլխուսուս չիմտի, եէնիտէն պիր ապանէեէ մալիք օլմագ, կէրչի զաթէն պատիի մէմուունիյէթ տիր, հալպու քի պէնտէնիզ, մէքթուպունուզու օգուտուղումտա, սատեճէ մէմուուն օլմաեըպ, իլլա զիեատէսիյլէ մէմուուն օլտում, վէ եալընըզ մէմուուն օլմաեըպ իլլա չօգտա չայեանը թէչէքքիւր պուլտում, չիւնքի, հէր պիր սաթըրընըզտա պիրէր ալիճէնապլըգ էսէրի վէ պիր թամ ինանըլըգ բուհու էֆօրտիմ, թէսատիւֆէն «Մանզումէ»միզի օգուեարագ թագտիրէ հիմմէթինիզ, մուհաքէմէյի սալիմէ սահիպի վէ մէգատիրշինաս օլմանըզա տէլալէթ իյլէտիկի կիպի, պազըլար վէ տահա տօղրուսու. չօգլար միսիլլու իչէնմէեիպ վէ իհմալ իթմէեիպտէ, տէրհալ մէքթուպ եազմաեա, վէ լազըմ կէլէն ագճէեիտէ բէչինէն իրսալէ հիմմէթինիզ տախի մէպտէ սահիպի, միւտագդըզ վէ էհլի մէրագ վէ հիսսիյեաթը մէրզուպէ իլէ մէէլուֆ պիր զաթ օլմանըզը իմա իտէր, վէ չիմտիեէ տէկին նէ շախսէն վէ նէտէ թահրիրէն հիչ պիր միւնասէպէթիմիզ վուգուա կէլմէմիշ օլտուղու հալտէ, ճէրիտէյի աճիղանէմիզի, մահզա պիր համիյէթ մագսէտիյլէ թէչվիգէ հիմմէթ իտէճէկինիզի արզու վէ վատ իյլէմէնիզ իսէ, վաթանբէրվէրլիկինիզի վէ իսթիգամէթինիզի իպրազ իտէր պիր ալիճէնապլըգ տիմէքօլուպ, վէ պու ֆազիլէթտէ միլլէթիմիզտէ նատիրէն կէօրիւլմէքտէ օլտուղունտան, վէ մուղաեիրի օլարագ, հատտէն զիեատէ չայեանը թէէսսիւֆ տիւրքի, ատի պիր քիպր ու ղուրուր վէ խօտպինլիք հէր ֆազիլէթէ թէրճիհ իտիլմէքտէ պուլունուղունտան, հագըգաթէն բէք մեմնուն օլուպ վէ բէքտէ թէչէքքիւր իթտիկիմիզի թէքբարէն վէ ալէնէն պէեանլէ պէրապէր, «Մանզումէ»միզին տէրհալ թարաֆը ալինիզէ իրսալ գըլընտըղընը պէեան, վէ սիզին կիպի մէգատիրշինաս զաթլարըն չօլալըպտա հէրքէսէ հիւսնի իպրէթ օլմալարընը ճէնապը հագդտան թէմէննի իտէրիմ էֆէնտիմ։

Կ. Յ. Փ.

ԳԱՅՄԷՐԻ

... Միւէլլիֆ.

Պիրազտա Գայսէրիեէմիզտէն հավատիս վէրէլիմ, համտ օլսուն սրհհէթի ուժումիյեէ պէր քէմալտը, քէնտիմ սայլի մէքթէպ կէօրմէտիկիմտէն մէքթէպճէ արզում չօգտուր, մէքթէպլէրիմիզին կիտիշի զարարսըզ տըր, էլտէն կէլէն զայրէթի եաբըեօրլար, օգոստոստա պաշլաեարագ պու անէ տէկին մայիս աեը կիպի զանի զանի վէ սըրասընտա վագթինտէ եազմուրլար եազմագտա օլտուղունտան, կիւզել հալտէ թօխումլարընը էքտիլէր, կիւզլիւք թօհումլարրտա կիւզել հալտէ էքիեօրլար, հավալար աչըգ կիտիեօր, իքի կիւն եազար օն պէշ կիւն կիւնէշ աչար, համտ օլսուն, չիֆթճինին սէյրէք կէօրտիկիւ պիր սէնէ օլտու կիպի սեպտեմբերտէն պաշլաեարագ ունուն ֆիեաթը տէօրթտէն ալթը պուչուգ ղչա չըգտը պաթմանը, լաքին պունունտա սեպէպի էվվէլքի սէնէլէրտէն պիրազ պիթմիշ օլմասը տըր, հիչ պիթմէմէսէ էսկիսի չօգ, էհալինին զիւեիւմիւ պոզուգ, պիր սէնէլիք ալան իքի սէնէլիք ուն ալտը, էմմա պու տէֆա կէօրտիւլէր քի բահմէթ չօգ, կիւզիւքլէր եօլունտա տօյտուլար, իքի իւչ հաֆթա տըր պաթմանտա 50-60 բարա տիւշտիւ, էկէր հավա պօզուլուպտա եօլլար գաբանմազ իսէ, ֆիեաթը պու կիւնլէրտէ տահա տիւշէր. ֆագաթ՝ արբանընը պիւեիւք էօլչէկի 3 ղչ.ա պէշ օգգա կէլիր. պունատա սէպէպ չըգան սէնէ պու թարաֆլարտա գըչըն ուզուն օլմասը տըր, գար ապրիլին սօնլարընա գատար անճագ գալգտը, արբանընը էքիլմէսի կէճ գալտը, էքէմէտիլէր, էքինլէրտէ օլմատը, Իսթանպօլտան ֆիեաթլը տըր, Մանզումէտէ արբանընը քիլէսինի 8 պուչուգ ղչ. կէօրիւեօրուզ քի երբմի օգգա կէլիր. էթին օսմանլը օգգասը 70 բարա 2 ղչ. տուր չիմտի, պու սէնէ իւզիւմ չօգ պիթտի, պիր պաթմանը 40-50 բարա եա կիւճ սաթըլապիլտի. պէքմէզին պաթմանը 4 պուչուգ պէշ ղչ.ա սեպէպի պաղ չօղալմագտա տըր.

հէր չէ յճէ ուճուզլուգ պօլլուգ վէ էյիլիք ըրահաթլըգ հիւքմ իթմէքտէտիր. հէման ճէնապը Հագդ չէվքէթլու գուտրէթլու Փատիշահը. մըզ էֆէնտիմիզ հաղրէթլէրինէ չօգ եօմիւրլէր իհսան պուեուրսուն ամին։

* * *

ԽԱՐԻՃԻԵԷ

Նիւ Եօրգտան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆնամէտէ, Հինտիստան լիմանլարընտան քիւլլիէթլի եիւք իլէ հարէքէթ իտէն ժասօն նամ ինկիլիզ վարօրու, Ամէրիգանըն Պոսթօն պէլտէսինէ կիտէր իքէն, Սաչուսէթ սէվահիլինտէ գարաեա օթուրմուշ վէ եօլճու վէ թայիֆէսինտէն 25 քիչի ղարգ ու թէլէֆ օլմուշ տուր։

Եունանիսթանտա բօլիսլէրին վէլսսիրէտ իլէ կէզմէլէրի թէնսիպ ի տիլէրէք, պունուն իչին պիրտէ, տարիւթթալիմ քիւշատ իտիլմիշ տիր։

Իթալեատա նէչը օլունան Իթալեա Միլիթէրա ղազէթասը, հարպիեէ պիւտճէսինճէ հիչ պիր կէօնա թատիլաթ իճրա իտիլմէեէճէկի պէեան էյլէտիկինի իլան իթմիշտիր, մէզքիւր պիւտճէնին թախսիսատը 246 միլեոն ֆրանգ տըր։

Իթալեատա չըգան Սէգօլո ղազէթասը միւտիրի Մ. Բավոնէլլի իլէ մէպուսանտան մարքի ճինօրի միյանընտա, թապանճա իլէ տիվէլլօ վուգու պուլարագ Մ. Բավունէլլի եարալանմըշտը։

Գրիւբ ֆապրիգասը, Շիգակոումումի սէրկիսինտէ թէչհիր էյլէմէք վէ սօնրատան Ամէրիգա հիւքիւմէթինէ սաթմագ մագսատըյլա, մէզքիւր սէրկիեէ 110 թօնէլաթօ աղըրլըղընտա պիր թօք կէօնտէրմիշ իտի։

Գրիւբ ֆապրիգասը, մէզքիւր թօք իչիւն 1,250,000 ֆրանգ իսթէմէսի իւզէրինէ, Ամէրիգա հիւքիւմէթի գապուլ իթմէմիշտիր։

Անվերստէն (Պէլճիգա) 11 գեկ. Թարիխլու պիր թէլէկրաֆտա խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, 8000 միւրէպպա մէթրօ եէր գաբլամըշ պուլունան Հանսէաթիգ թիճարէթ է վինին պուղտայ անպարլարը, պու կիճէ քեամիլէն եանմըշ տըր, անպարլարա եագըն պուլունան սէֆինէլէր գաչմըշլար տըր։

Եանրգ մահվ օլան պուղտայըն գըյմէթի 3 պուչուգ միլեոն, վէ խարապ օլան էպնիեէլէրին գըյմէթի տախի, 2 միլեոն թախմին իտիլիեօր։

Մատրիտտէն 7 դեկտ. Թարիխլու պիր թէլէկրաֆտա, ասքէրի մուամէլաթա տաեիր, իսպարաթտա պուլունանլարա, մարէշալ Մարթինէզ Դամբօսուն, իտամ ճէզասըյլա ճէզալանտըրաճաղը դեկտ. 6 թարիխիյէ Մէլիլատան ալընան պիր թէլէկրաֆտա պէեան օլունմուշ տուր։

ՏԷՀՇԷԹԼԻ ԳԱԶԱ

Իթալեատա Միլան պէլտէսինտէն հարէքէթ իտէն սիւրաթ գաթարը իլէ պիր եիւք գաթարը պէրնինտէ վուգու պուլան չարբըշմանընն նէթիճէեի միւտհիշէսի հագդընտա, գազազէտէ օլան գաթարտա պուլունան եոլճուլարտան պիրի թարաֆընտան վէրիլէն թաֆսիլաթ պէր վէճհի աթի տերճ ուլունուր։

Մէզքիւր գաթար ալաֆը. քեանունի էվվէլին պիրինճի կիւնիւ կիճէ եարըսընա եարըմ սաաթ գալարագ, Միլանտան հարէքէթլէ, սաաթտա 60 քիլօմէթրօ գախ ի տէրէք, Վէնէտիկէ տօղրու կիթմէքտէ իլքէն, Լիմիթօ մէվգըֆը ճիվարընտա 80 վակօնլու պիր եիւք գաթարը իւզէրինէ տիւշմիշտիր։

Լիմիթօ մէվգըֆը միւտիրի, Միլան մէվգըֆընա չու թէլէկրաֆը չէքմիշ տիր։

«Գազաի միւտհիշ, իմտատա եէթիչին, չիտտէթի միւսատէմէտէն կազ տէքօլարը բաթլաեըպ, վակօնլար աթէշ չիչինտէ պուլունուեօր, եօլճուլար տիրի տիրի եանմագտա տըր, ագլըմ պաշըմտա աէյիր պու թէլէկրաֆի ալընը ալընմագ, սէրիէն պիր սիւրաթ գաթարը սէվգ օլունմուշտուր։

Միւսատէմէնին ագրպինտէ տէհշէթլի պիր կիւրիւլթիւ իչիտիլիպ, վակօնլարը հէր թարաֆտան ալէվլէր գաբլամաղլէ, եօլճուլարընը չըգարտըղը ֆէրեատ ու ֆիղան, ճիկէրլէր բարչամագ տէրէճէտէ իտի, կազ տէքօլարը իլէ խաթթըն ալթընտաքի պօրուլար բաթլաեըպ, վակօնլար աթէշլէր իչինտէ գալմըշտըր, հինի միւսատէմէտէ, եիւք վակօնլարը, սիւրաթ գաթարը վակօնլարը իւզէրինէ եըգըլըպ, եօլճուլար էնգազ ալթընտա պուլունտուգլարը ճիհէթլէ, եէրլէրինտէն պըմըլտանմագ միւմքին օլամաեիպ չաեիր չաեիր եանմագա պաշլատըգլարընտան, ֆէրեատ վէ ֆիղանլարը այուգէ գատար չըգըեօր իտի։

Հասըլ օլան տէհշէթ թարիֆ գապուլ իթմէզ տէրէճէտէ իտի, սիւրաթ գաթարընն լոգօմօթիֆի իլէ, եիւք գաթարընն իքի լոգօմօթիֆի պէյինտէ, վուգու պուլան միւսատէմէ օ տէրէճէ չիտտէթլի օլմուշտուր քի, սիւրաթ գաթարընն ֆուրկուն թապիր օլունան էշեա վակօնու, իչիւնճիւ մէվգը վակօնլարընտան պիրիսինին իւզէրինէ պինմիշտիր։

Մէզքիւր վակօնտա 50 եօլճու պուլունուպ, պունլարըն ճիւմլէսի վակօնլարա սիրաեէթ իտէն աթէշլէր իչինտէ գալարագ, սօն տէրէճէտէ ճիյէր սուզ պիր էօլիւմ իլէ վէֆաթ իթմիշլէր տիր։ Պունլարըն թախլիսի իչիւն սարֆ օլունան մէսաի քեարկիրի թէէսիր օլմաեիպ, ճիւմլէսի թէլէֆ օլմուշ տուր։

Աթէշլէր իչինտէ չաեիր չաեիր եանմագտա օլան զէվալլըլարընը ավազէի ֆէրեատ վէ ֆիղանլարընա իմտատա եէթիչմիշ օլտուգլարը հալտէ, պիր շէյ եաբամաեան աաքէրլէր իլէ ժանտարմա վէ մէմուրիյն, վէ աթըպպանըն տախի աճըաճը չաղըրթը վէ պաղըրթըլարը միւնդամ օլմաղլէ, հասըլ օլան տէհշէթ թարիֆ տիրլէմէզ։

Վակօնլարընը, միւսատէմէնին չիտտէթիյլէ գըրըլարագ այրըլմըշ օլմալարընա մէպնի, գաբուլարընն աչըլմասը միւմքին օլամաեիպ, բէնճէրէլէրէ չըգմագ իչիւն, եօլճուլարա իրլէր վէ սէրէնլէր ուզատըլմըշ իսէ տէ, քիմիսինին էլի պիր բարչա արասընտա, սըգըշըպ գալմըշ, քիմիսինին աեաղը տօլաշմըշ, վէ էքսէրինին վիճուտլէրի իւզէրինէ էնգազ եըղըլմըշ օլմաղլէ, հարաքէթէ մէճալլէրի գալմամըշ իտի։

Ալմանեալընընն պիրի աթէշլէր իչինտէ չաեիր չաեիր եանմագտա իքէն, «ման ըէճա իտէրիմ, պիր ըէվոլվէր իլէ պէնի թէլէֆ իտին տէ, չու ազապտան գուրթուլաեիմ» տէեի պաղըրմըշ իսէտէ, քիմսինին էլի ըէվոլվէր իսթիմալինէ վարամաեիպ, զէվալլը ֆէրեատ իտէ իտէ եանարագ քէօմիւր քէսիլմիշ տիր, տիկէր պիրի, հէր նասըլ իսէ, էնգազ արասընտան էլինի գուրթարըպ, բէնճէրէտէն աթըլմագ իւզրէ իքէն, պիրտէն պիրէ վակօն բարչալանըպ, օ տախի աթէշլէր իչինտէ գալմըշ տըր։

Վակօն իչինտէ, գուճաղընտա պիր տանէճիք ճիկէր բարէսի իլէ ուլումագտա օլան Ալմանեալը պիր գատըն, հինի միւսատէմէտէ ուսյանըպ, քէնտիլիկինտէն աչըլմըշ օլան վակօնուն գաբուսունտան աթըլապիլմիշ իսէտէ, միւսատէմէնին չիտտէթինտէն, չօճուղուն պաշը վակօնուն թավանընա չարբըլըպ, մասում վէֆաթ իթմիշ օլտուղու հալտէ, գատըն չաչկընըլըղընտան, ճիկէր բարէսինին վէֆաթ էյլէտիկինին ֆարգընա պիլէ վարամաեըպ ճէսէտի պի բուհու սրգը սրգը գուճաղընտա թութմագտա իտի։

Գազազէտէլէր միեանընտա, թէաթրօ ագթրիսթլէրինտէն, վէ լիվրօբանըն էն մէչհուր մուզիկէէրինտէն մատամ Ֆրանսէնին տախի պուլունտուղու, վէ նուգուտու իլէ էշեասը եանմըշտը։

Միւմիլէյհա պուլունտուղու վակօնուն գաբուսու գըրըլարագ գուրթարըլմըշ իսէտէ, աթէշ մէզքիւր վակօնու սարմըշ օլտուղունտան, գաբու գըրըլընճաեա տէկին վակօնուն գըրըլմըշ օլան թավանընտան, միւմիլէյհանընն պաշընն իքի եէրինտէ, վէ սաղ կէօզիւնտէն աղղընա գատար եանաղը իւզէրինտէ պէօեիւք եարալար աչըլմըշտը։

Միւմիլէյհանընն 95 պին ֆրանգըգ միճէվհէրաթը, վէ 25 պին ֆրանգըգ չէքի վէ գըյմէթլի թէաթրօ էլպիսէ վէ գբեաֆէթլէրի եանըպ թէլէֆ օլմուշ տուր։

Միւմիլէյհա եալընը գալնավատա իճրայի հիւնէր իթմէք իւզրէ, Վարշավիա թէաթրօլարընտան պիրիսիյլէ 120 պին ֆրանգ իճրէթլէ մուգավէլէ իթմիշ իտի, գօճասը չըմէնտրֆէր գումբանեասընտան պիր պուչուգ միլեոն ֆրանգ թազմինաթ տավա իտէճէք տիր։

Թէլէֆաթ 64. վէ եարալը չօգ օլուպ, եարալըլարտան 38ի աղըր սուրէթտէ եարալանմըշլար տըր։

Էնգազ արասընտան չըգարըլը պ միւտտաիի ուժումիլիք մէէմուրիեէթինէ թէսլիմ օլունան էշեա մէեանընտա, սաաթ իլէ տօլու իքի քիւֆէ, վէ չամաշըր իլէ մալամալ 4 սանտրգ, վէ Ինկիլիզ լիրասըյլա նաբօլէօն ալթընլարը օլարագ պիր չօգ բարալար վէ 42 պին ֆրանգըգ Ֆրանսըզ պանգնօթ գայիմէսի պուլունմուշ տուր։

ՐԷՍՄԻ

(6863 Նէ-Դէրօան մասպա)

Իչիւնճիւ մատտէ. — Թամդրէսմի իքի գըսըմ տըր. պիրի բէսմի մագթու օլուպ, իչպու Նիզամնամէնէ մէրպուութ բիսուսը մագթուա թարիֆէսինտէ, էնմաեի պէեան օլունան էվրագա մախսուս տուր, իքինճիսի նիսպի օլարագ, էվրագ վէ սէնէտաթը հավի օլտուղու մէպալիղին մըգտարընա նիսպէթլէ վագ օլունուպ, պէրվէճհի ղիր թայեին օլունմուշտուր։

Շէօյլէքի 100 ղչ.տան 1000 ղչ.ա գատար օլան սէնէտտէն 20 բարա ալընըպ, 1000 ղչ.տան 2000 ղչ.ա գատար օլանլարտան 1 ղչ. 2000 ղչ.տան 10000 ղչ.ա գատար օլանլարտան պէհէր 2000 ղչ. վէ քիւսուրու իչին պիրէր վէ 10000 ղչ.տան 100 պին ղչ.ա գատար օլանտան պէհէր 5000 ղչ. վէ քիւսուրու իչին իքիշէր պուչուգ, վէ 100 պին ղչ.տան եօգարը օլան մէպալիղտէն, հէր նէ մըգտար օլուր իսէ օլսուն պէհէր 10000 ղչ. վէ քիւսուրու իչին պէշէր ղչ. իսթիֆա օլունաճագ տըր. հէր նէվի թահվիլաթ, վէ էմրէ մուհարրէր սէնէտաթ վէ հէվալէի նագտիեէ սէնէտալէրի, վէ բօլիչալար վէ թիճճար վէ սաիրէ պէյինտէ ալընըպ սաթըլան սէնէտաթ վէ էտանէ սէնէտալէրի, վէ ղասսամ տէֆթէրլէրի

վէլհասըլ բիւսուլման ժաղթուտթարիֆէսինտէ կէօսթէրիլէն էվրագըն ղայրի օլարադ, մուայիէն քըյմէթ վէ մէպլաղ իւղէրինէ եարըշմըշ օլան պիլճիւմլէ սէնէտաթ, բէսմի նիսպէտէ թապիտիր, պիրինճի վէ իքինճի վէ իւչիւնճիւ, վէ տահա դիւատէ նիւսխէ իւղէրինէ եարըլան բօլիցալարի իլէ, սաիր սէնէտաթը Միւճաբիէէնին եալընըզ թէտավիւլ իտէն նիւսխէլէրի, բէսմի թամղաեա թապի օլուպ, անճագ տիկէր նիւսխէլէրինտէն պիրինին թամղա բէսմինի վէրմիշ օլմասը, թէտավիւլտէ պուլունան նիւսխէնին թամղալանմամասընա սէպէպ ատտ օլունմաեաճագտըր։

Տէօրտիւնճիւ մատտէ.—Պիր սէնէտատէ պէեան օլունան պիր մուամէլէեէ միւթէֆէբբի մէպալիղի միւթէատտիտէ տէրճ օլունտուղու հալտէ, ասըլ սէնէտին թանզիմինի միւէտտի օլան մէպալիղէ նիսպէթլէ թամղա բէսմինէ թապի օլաճագտըր։

Պէշինճի մատտէ.— Պիր սէնէտատէ միւնտէրիճ օլան մուամէլէ, պիր գաչ ճիհէթի չամիլ օլտուղու թագտիրտէ, ս սէնէտին թանզիմինտէն էկէր մագսատ, օլ ճիհէթլէրին եալընըզ պիրի իսէ, բէսմի թամղա օլ ճիհէթինէ իթիպարէն ալընաճագ, վէ էկէր մագսատ օլ ճիհէթլէրին քեաֆֆէսի [վէ եախոտ պիր գաչընը չամիլ իսէ, էն զիեատէ բէսմ իֆֆասընը միւսթէյզէմ օլան ճիհէթինէ իթիպար օլունարագ, սէնէտի մէկքիւր պու գայիտէեէ թէզիֆիգան բէսմի թամղաեա թապի օլաճագտըր։

Ալթինճը մատտէ. — Մէմալիքի էճնէպիեէ իւղէրինէ չէքիլէն բօլիցալար, պինտէ եարըմ հիսապըյլա բէսմ վէրիլմէք իւղրէ, իւչինճիւ մատտէտէ թայէին օլունան տէրէճաթա թէվֆիգան, բէսմի թամղաեա թապի օլաճագտըր, Ինկիլիզ ալթընը 25 ֆրանգ, վէ Օսմանլը ալթընը 23 ֆրանգ հիսապ իտիլէճէկի կիպի, մէսքիւքեաթը սայիրէ տախի, բօլիցանըն քէշիտէսի կիւնիւնտէքի բիացատա կէօրէ հիսապ իտիլէճէքտիր. պու նէվ բօլիցալարա մախսուս օլմագ իւղրէ, թիւրքճէ, վէ ֆրէնկի բագմալար իլէ մուրագգամ բուլար թապ իթտիրիլէճէքտիր։

Եէտինճի մատտէ.—Պիր մէմլէքէթի էճնէպիեէտէն տիկէրի իւղէրինէ քէշիտ օլունուպ մէմալիքի Շահանէտէ եալընըզ թէտավիւլ իտէճէք օլան բօլիցալարտան իւչինճիւ մատտէտէ մուայիէն օլան տէրէճաթա իւղէրինէ պինտէ եալընըզ պիր բուպ բէսմ ալընաճագտըր։

Սէքիզինճի մատտէ.—Պիլճիւմլէ սիկուրթա բօլիցալարընտան ալընաճագ թամղա բէսմի, սիկուրթա օլունան մէպալիղտէն ալընմաերպ, 100 ղ·տա 20 բարա օլմագ իւղրէ, սիկուրթա իչին վէրիլէն իւճրէթ իւզէրինտէն իսթիֆա օլունաճագտըր։

Յօղուղունճու մատտէ.—Բէսմի թամղանըն իֆա վէ իսթիֆասը, իքի վէճհլէ տիր, պիրինճիսի բէսմի մէվզուի վէրիլէրէք, քեաղըտըն թամղալանմասըյլա տըր, իքինճիսի, քեաղըտըն իւղէրինէ թամղա բուլու եարըշտըրըլմաղլա տըր։

ՅԱՍԼԸ ՍԱՆԻ

Թամղալանմասը լազըմ կելեճ եվրագս տայիր տիր

Օնունճու. մատտէ.—Հիսսէլի օլարադ պա ֆէրմանը Ալի Թէշքիլ օլունմուշ, վէ օլունաճագ հէր նէվի շիրքէթլէրին, կէրէք մուվագգաթ վէ կէրէք գաթի հիսսէ սէնէտաթըյլա, թահվիլաթընըն մըգտարը իթիպարիսի իւղէրինէ, պիր տէֆալըգ օլարադ 100տէ պիր հիսապըյլա, բէսմի թամղա ալընարագ թամղա իթտիրիլէճէքտիր։

Տէրսաատէթ պօրսասընտա թէտտիւլ իտէճէք էճնէպի շիրքէթ վէ իսթիգրաղ սէնէտաթ վէ թահվիլաթընըն, քէզալիք մըգտարը իթիպարիսի իւղէրինէ 100տէ պիր հիսապըյլա բէսմի թամղա ալընարագ, թամղա իթտիրիլէճէքտիր, անճագ, պա ֆէրմանը Ալի թամղա բէսմինտէն մուաֆ թութուլմուշ օլան շիրքէթլէր, միւտտէթի տէվամարը զարֆընտա, քէմաքեան թամղա բէսմինտէն մուաֆ տըրլար։(1)

Օն պիրինճի մատտէ.—Շիրքէթ հիսսէլէրինին բէսմի վէրիլմիշ օլան սէնէտաթը մուվագգաթասը մուգապիլինտէ չըգան սէնէտաթը գաթիյէեէ մէճճանէն թամղա վազ օլունաճագտըր։

(Տէվամ)

Միւէլլիֆ էֆէնտի,

Պունտան իւչ մահ մուգատտէմ հալգաի թէտրիսիեէլէրինի պիթիրէն Դայսէրիյէեէ նէվճիվանլարընտան Սարգիս Քելլէճեան վէ Պողոս Գալթաքճեան էֆէնտիլէր կէչէն կիւն քէմալը միւվէֆֆագըեէթլէ սօն Յօգթօրալարընը վիրէրէք պու կիւն պատէթ թէհալիւֆ սաեէյի մէարիֆ սէրմաեէի ճէնապը Թաճատրիտէ էճզաճըլըգ տիպլօմալարընը ախզ իթմէքտէ տիրլէր։

Տէվլէթ ու վաթանա խատիմու բէրէսթար օլմագ իւզրէ պունլար կիպի ասհապը ֆէնէին չօղալմասընը արզու իտէրիզ։

Ց. Մ. Աղաստրեան

3 դեկտ. 1893

Կէտիք Բայա

ՏԱԽԻԼԻԵԷ

Բարիստէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա նազարէն, Սալթանաթը Սէնիեէնին Բարիս սէֆիրի քէպրի, տէվլ. Էսատ բայա հազրէթլէրի. չարշէնպիհ կիւնիւ բէյիսի ճիւմհուրը Մ. Դարնօ հաղրէթլէրի. նի զիեարէթ էյլէմիշ տիր։

—Ընատօլու Օսմանլը տէմիր եոլարը միւտիրի ումումիսի Մ. Քիլման, զէվճէսիյլէ միւլագը օլմագ իւզրէ կէլէճէք հաֆթա Միւնիխ միւթէվէճճիհէն չէհրիմիզտէն հարէքէթ իտէճէք տիր։

—Էրթօղրուլ գազասընտա միւնհալ օլան պէլէտիեէ թապիպիկինէ, մէքթէպի Թըպպիյեեի Միւլքիեէտէն մէէղուն Գրիդոր էֆ. թայէին գրլընմըշ տըր։

—Բէժի իտարէսիյլէ թիւթիւն էքէնլէր արասընտա միւթէհատտիւս միւնազասթըն ֆասլը զըմնընտա, գօմիսիօնու մախսուսու թարտֆընտան պիթ թանզիմ թագտիմ օլունան մազպաթա վէ մէրպութու թալիմաթ իւզէրինէ, Շուբայի Տէվլէթ թանզիմաթ տաեիրէսինտէն գալէմէ ալընան մազպաթանը հավի օլտուղու մէվատտ վէ մուգաբրէրաթա թէվֆիգէն իֆայի մուամէլաթա իթինա վէ ալիգգաթ օլունմասը խուսուսունուն լազըմ կելէն վիլաեաթը Շահանէ իլէ, միւսթագիլ միւթէսարրըֆլըգլարընա, վէ իճապ իտէն տէվայիրէ թէպլիղի լիւզումու մազամը Սատարէթիւզմատան Տախիլիեէ Նէզարէթի ճելիլէսինէ էմր ու իյազ պուլրուլարագ, Նէզարէթի միւալրիլէյհաճա տախի, իճրայի իճապը նա թէվէսսիւլ իտիլտիկի իշիտիլմիշ տիր։

—Իճրայի մուամէլէի տէվրիեէ սինէ պաշլանըլան, Տէրսաատէթ էշեաեի այնիեէ մաղազասընտա պուլունան պիլճիւմլէ էշեանըն մըգտարը 370 պին ղուրուշ օլուպ չիմտիեէ գատար պունուն 300 պին ղուրուշլուղու տէվր իթտիրիլտիկի, վէ միւթէպագըսընընտա շու կիւնլէրտէ տէվրինին ըէհինի խսթամ օլաճաղը իշլետիլմիշ տիր։

—օրման վէ Մէատին վէ Զըրաաթ նէզարէթինճէ, Իզմիտ նիմուունէ չիֆթլիքլէրինտէ աթ ճինսինին իսլահը զըմնընտա, պիրէր հարբա թէէսիսի թահթը գարարա ալընարագ զիւրրաա թէտրիճէն միւխթէլիֆ ճինսինտէն հայվան եէթիշտիրմէսի ուսուլինին կէօսթէրիլէճէկի խաաէր ալընմըշ տըր։

—Տէվրէն միւլհագաթ [illegible] եէթտէ պուլունան Գասթ[illegible] վալիսի սաատ. Ֆայիգ բաշա [illegible] էրթլէրի, Սինօպատան Ս.մասը[illegible] զասընա միւվասլէթ էյլէ[illegible]

—Էքմէք ֆիեաթընըն զամ[illegible] թէնզիլինէ մըգեաս օլան, ունուն պու կիւնքի բիացա ֆիեաթը էքմէք ղարխընտան 5 բարա թէնզիլի իճապ իտէճէք տէրէճէեէ թէնէգզիլ իթմէսինէ պինանէն, չէհրի հալը բուսինին իքինճի բէնչէմպահ կիւնիւնտէն իթիպարէն էքմէքյին նարխը հազրը օլան 45 բարատան 5 բարա թէնզիլիյլէ, էքմէքճի էքմէյինին պէհեր գըյեէսինին 40 վէ սիմիտճի էքմէյինին տախի պէր միւթատ 10 բարա նօգսանըյլա 30 բարա սաթարրըլմասը գարարլաշտըրըլմըշ օլմաղլա իլանը քէյֆիեէթ օլունուր։

—Պունտան պիր սէնէ ագտէմ պօղչաճի Ահմէտի, սուրէթի զատտարանէտէ գաթլ իտէն, Այտըն վիլաեէթինին Զէյմէ գագասը էհալիսինտէն Իլեա Բէթրինին իտամընա տաեիր վէրիլէն հիւքմ ու գարար, մահքէմէի Թէմեիզտէն ահալի Թաստիգ օլունարագ, մուճիպլինճէ իյտամընա իրատէի Սէնիյէ սուտուր պուլրուլմաղլէ մէրգում Իլեա, հապսխանէտէն Զէյմեեէ կէօթիւրիլմիշ, վէ գագա գամագամ, վէ նաեիպի էֆէնտիլէր վէ միւտտաիի ումումիլիք մուավինի վէքեալէթի վազիֆէսինի իյֆա իտէն բոլիս էֆ. հազրը օլտուղու հալտէ Բում բաբասը թարաֆընտան աեինի մախսուսէ իճրա օլունտուգտան սոնրա ասրլմըշտըր։

—Կէչէնտէ չիտտէթլէ եաղան հաղմուրլարտան, Եանեա վիլաեէթինտէ էրկիրի սանճաղընը Սէրաքէչթէ գարիեէսի ճիվարընտաքի տաղլարը պիրիսինտէն, պիր գայա բարչասը գօրարագ, գարիեի մէզքիւրտէ իքի խանէ երգմըշ, վէ խանէտէ պուլունան իքի Բում գատրը թաշ թօբրագ ալթընտա գալարագ, վէֆաթ իթտիքլէրի կիպի, պիր մըգտար հայվանաթ տախի թէլֆ օլմուշ տուր։

—Իզմիրտէ կէչէն ագշամ բօլիս գօմիսէրի Թէվֆիգ էֆ, Թարաֆընտան պիր ճանիի մէչհուր Թուրմուշտուր։

Պու ատէմ ասլ Իզմիրլի օլուպ, Մարգօնա Սթէլեօ տիմէքլէ մասրուֆ տուր, 15 սէնէ էվվէլ պիր գաթլ մատտէսինտէն տօլայի 10 սէնէեէ մահքիմ օլմաղլա, իքմալի միւտտէթի ճէզաեիրեէ իթմէք ի ղրէ, Թարաղլուսը Ղարպա կէօնտէ բիլմիշ իտի։

Օրատան հէր նասըլսա ֆիրար իտէրէք երինէ Իզմիրէ կէլմիշ, մէշհուր Ֆրանճօլա Ալէգօ իլէ, պիրլէ չէրէք պազը Թիւճճարա Թէհտիտամիզ մէքթուպլար կէօնտէրմէկէ պաշլամըշչար իսէտէ, Ֆրանճօլա Ալէգօ պիլ մուգապէլէ էօլմիշ օլարագ էլտէ իտիլմիշ, վէ մէրգում Սթէլեօ, օլ վագըթ ֆիրարէ մուվաֆֆագ օլմուշ իտի։

Պունտան սոնրա, երինէ խապասաթընա տէվամ իտէրէք, պիր եահուտինին 300 լիրասընը ղասպ իթմիշ, Իզմիրլի Օմիրօեու էօլտիւրէրէք պիրատէրինինտէ աղըրճա եարալամըշ իտի։

ԲԻԱՅԱ.

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Դեկտեմբեր 4

Գօնսօլիտե	Ղրշ. փրյ.
Պու սապահ աչըլտը	24 33½
Սէրի Ա . . . . Լ. Ի.	57 25
» Գ . . . . . » »	35 37
» Ս . . . . . » »	24 37
Թահվիլաթը Օսմանլիյէ.	95
Շըմէնտըֆէր Ֆր.	92 25

ԱԳՕԻՕՆԼԱՐ

Ռոդ Օթման. . . Լ. Օ.	595 50
[illegible]էտի Լիոնէ . . . . »	771 25
[illegible] . . . . . » »	17 36
[illegible]ամվայ Լր.	582 ½

ԱԳՃԷ ՖԻՆԱԹԼԱՐԸ

Օսմ. լիր. 100 ղշ. տան	Ղշ. Փր.
Սիմ մէճիտիյէ	108 2
Մէթալիք	98
Պէշլիք	106
Ալթընըզ	102 20
Ինկիլիզ լիրասը	110 6
Ֆրանսըզ »	87 17
Բօլ	89 30
Թասֆիյէ.	18
Գարպօն գաեիմէսի . .	8 68

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա.	110 10
Փարիս	22 87

Մանգումէմիզին 1 նիւմէրօտան 2100 նիւմէրօյա գատար, վէ հէր պիր 300 նիւսխէսի պիրլիքտէ ճիլտլէնմիշ, եանի ճէման 7 ճիլտ օլտուղու հալտէ ֆիրուխթ ոլունաճագ օլտուղունտան, թալիպի օլան զաթըն մաթպաամըզա միւրաճաաթ իյլէմէսի իլան օլունուր։

ՊԷՕՅԻՒՔ ՁԸՐՕԱԹ

Տէվալիրի Տէվլէթի Ալիեէտէ պիր մէէմուրիեէթի իսթիհսալ իթմէքլէվ թէրագգը իլլէմէք վէ տահաշ սայիր բէք չօգ Օսմանլը իշլերի իչին Օսմանլըճա կիւղել եաղը ղաեէթլէ ֆայիտէլի վէ պէլքիտէ չարթը մութլագ օլտուղու տէրքեաբ իտուկինտէն, «բէք գըսսա պիր միւտտէթ զարֆընտա» վէ «միւթէտիլ չէրալիթ» իլէ հիւսնի խաթթը Օսմանիեի էօլրէն մէկէ լիւզումու վէ եա արզուսու օլանլարը՝ խաթթաթ Տէտէ էֆէնտինին Գալաթատա Գօմիսիօն խաեը գուրպինտէ վագը Զիյվէր պէյ խանընտա 15 նօմէրօյու եազրխանէ միւրասինէ ճաաթ իյլէմէլէրի։

Պէյօղլունտա պիւեիւք ճատտէտէ վագը, Թագսիմ եազընը 65 նիւմէրօրլէ միւրագգամ ՄԷՃՄՈՒՄՅԻ ԱԼՕՊԱՐ մաթպաասը գարուսունտա, արկու օլունան չէքլ վէ կիւզէլլիքտէ տիւեիւն, թէպրիք վէ ճէնազէ չիչէքլէրի թէրթիպ իտիլմէքտէ, վէ սաեիրլէրէ նիսպէթլէ տահա էհվէնիեէթլի սուրէթտէ վէրիլէրէք, միւթէերիլէր մէճմուն իտիլմէքտէ տիր։

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՏԱՐԵՑՈՅՑ 1894

Հրատարակիչ ՆՇԱՆ Կ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

Մա մէճմունիյէթ պէեան վէ իլան իտէրիզ քի, պու տէֆթա Պէրպէրեան Նշան էֆէնտինին ղայրէթի, վէ պազը զէվաթընտա համիյեէյլէ, պալէատաքի սէրնամէ իլէ, վէ 368 սահիֆէտէն իպարէթ օլտուղու հալտէ պիր Օրացոյց Թապ ու Նէշր իտիլէրէք, եալընըզ 6-շար ղուրուշա սաթըլմագտա տըր։

ԱՐՈՒԵՍՏ

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԶՈՒԹԵԱՆ

Ուսանելի 10 օրէն

Ցուցակ

ԿԱՐԱԳԵՏ ԲԱՌԱՐԵԱՆ

Գին 2 ղրուշ

Կեդրոնատեղին է «Ծաղիկ» շաբաթաթերթի խմբագրատունը, Կ. Պոլիս, Պահչէ գաբու, Շէյխիւլ Իսլար խան։

1894

ԿԱՂԱՆԴ ԿԱՄ ՆՈՒԷՐ

ՄԱՆԿԱՆՑ. 60է աւելի Պատկերներով զարդարուած, Խբբատներ, Մանկավարժական երգեր, Պատմութիւններ, Գիտական զբօսանքներ, Հանելուկներ, Մանկական զուարճալիքներ։ Թղթկզմ. 60 փրյ. Կազմեալը 2 ղրշ. Հարիւր հատը մէկանց առնուին 40 ղրշ. զեղչ։

ՆՈՐ

ՕՐԱՑՈՅՑ 1894

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Կ. ՊՈԼԻՍ

ՏՊԱԳՐ. Դ. ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ

14, Սալթան Համամ ճաստէսի 14.

Սոյն Օրացոյցն որ հրատարակուած է Հասարակաց Կրթութեան Նախարարութեան հրամանաւ կը պարունակէ ի դիւրութիւն եկեղեցական երգեցողութեան աւուր պաշտաման բոլոր շարականներն ճօգրիս ըստ կարգաւորութեան Տօնացուցի։

Որպէսզի Օրացոյցն առ հասարակ ամէն կարգի ազգայնոց օգտակար հանդիսանայ, ներսացեալ է Վիճակագրական այլ եւ այլ կարեւոր ծանօթութիւնք, ինչպէս՝ Օսմանեան կայսրութիւն, Աւագանի կայսերական պալատան, Նախարարք Բ. Դրան, Մեծ Պաշտօնատարք Մայրաքաղաքիս, Հրամանատարք բանակաց, Կուսակալք նահանգաց եւն. Ցատուկ կառավարչութիւնք։ Օսմանեան Դեսպանք եւ Նուիրակք յօտար երկիրս, Դեսպանք եւ Հիւպատոսք օտար Տէրութեանց ի Կ. Պոլիս եւն. Ընդհանուր ցանկ Հայազգի Աստիճանաւորաց եւ Պաշտօնէից Օսմ. Տէրութեան—Հայրապետութիւն Հայոց, Պատրիարքութիւն Հայոց Թուրքիոյ, Ազգ. Կեդրոնական Վարչութիւն, Տեսուչ Խորհուրդ եւն. Պատրիարքութիւն Ս. Երուսաղէմի, Առաջնորդութիւնք ի Թուրքիա, Հոլովութիւնք եւ Կաթողիկոսութիւնք։ Ասոնցմէ զատ կը պարունակէ նաեւ ընդհանուր ցանկ մը համայն Կաթողիկոսաց, Պատրիարքաց, Եպիսկոպոսաց եւ Վարդապետաց՝ որ ի Թուրքիա, ի Ռուսասան, ի Պարսկասան եւ այլուր յորում նշանակուած են ծեռնադրութեան կարգաւ որ Կաթողիկոսէ ծեռնադրիլը եւ այժմ ուր պաշտօնավարելը կամ ուր բնակիլը։ Իսկ Վարդապետները նշանակուած են այնուբէնի կարգաւ, բոլոր մանրամասնութեամբ։ — Հռովմէական Հայ Հասարակութիւն, Կաթողիկոս - Պատրիարքութիւն, Արքեպիսկոպոսութիւնք, Եպիսկոպոսութիւնք, Կեդր. Վարչութիւն։— Բողոքական հայ հասարակութիւն։ Ազգապետութիւն։ եւ եկեղեցական միութիւնք։— Պատրիարքունք եւ ազգապետք։—Ընդհանուր ցանկ հայ բժշկաց իրենց բնակութեան տեղերով։—Հայ փաստաբանք Օսմանեան եւ խառն դատարանաց, իրենց հասցէներով։ — Ազգ։

ԳԻՆ 40 ՓՐՅ.

Պաղչէ գաբուսընտա ճէլալ պէյ խանը իթթիսալինտէ ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ վէ ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ էֆէնտիլէրին 10 նիւմէրօյու իտարէ չաեը նամ մաղազալարընտա ճավանընը վէ Զինին էն ալէա վէ Նէֆիս չայլարընտան քիւլիյէթլի սըփարըշար կէլմիշ տիր։ Պունլարընը լէզզէթի, նէֆասէթի, հասսիյէթ վէ էհվէնիեէթի ճիհէթի իլէ հէրքէսէ ըէգապէթ իթմէքտէ վէ բազարլըղա մահալ պըրագմագսըզընը միւշթէրիլէր մէճմուն իտիլմէքտէ տիր։

Մէզքիւր չայլարտան մէմալիքի Շահանէնին պիլ ճիւմլէ չայճը տիւքքեանլարընտա պուլունուր։

Պալատէքի ալէամաթը ֆարիգանընն չըգմըշ օլան թագլիտինտէն սագընըլարագ թավսիյէ էտիլիր։